

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ-ΝΗΣΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΠΡΟΒΟΛΗΣ

ΔΟΜΠΟΛΗ 30 - 453 32 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ: 26510 21927 – 26510 31427

FAX: 26510 31 427

E-mail : geoteeip@otenet.gr

Ιωάννινα 14-3-2024

Αρ. πρωτ. 240

- Προς: 1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας -
Γενική Δ/νση Υδάτων
Email: ggenvr@yopen.gr
2. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου -
Δυτ. Μακεδονίας - Δ/νση Υδάτων Ηπείρου
Email: dydaton@apdhp-dm.gov.gr
Email: paterakis@apdhp-dm.gov.gr
Κοιν.: - ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
- Περιφερειακά Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
(ΜΟΝΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ)

Παρατηρήσεις - Προτάσεις Παραρτήματος ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Ηπείρου – Νήσων στα πλαίσια της διαβούλευσης της 2η Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05).

Το Παράρτημα Ηπείρου – Νήσων του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας ανταποκρινόμενο στον θεσμοθετημένο ρόλο του, σας αποστέλλει τις ακόλουθες παρατηρήσεις - προτάσεις, στα πλαίσια της διαβούλευσης της 2^{ης} αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (EL05) :

A) ΖΩΝΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

A1) Πρόταση Σχεδίου όσον αφορά τους υπόχρεους

«Αντικείμενο του Μέτρου είναι η προστασία των υπόγειων υδατικών συστημάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, μέσω του καθορισμού ζωνών ασφαλείας για τα ΥΥΣ- σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 (Άρθρο 8: Εκτίμηση κινδύνου και διαχείριση κινδύνου των λεκανών απορροής για σημεία υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

i. Πιο συγκεκριμένα, για τα μεμονωμένα σημεία υδροληψίας από υπόγεια υδατικά συστήματα (πηγές, πηγάδια, γεωτρήσεις) καθώς και τα πεδία υδροληψιών, τα οποία λειτουργούν πάροχοι υπηρεσιών όδατος και από τα οποία αντλούνται όδατα με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση και σε ποσότητες άνω των 10 m³ ημερησίως, ή εξυπηρετούν περισσότερα από 50 άτομα, οι πάροχοι διενεργούν εκτίμηση κινδύνου λεκανών απορροής (υδρογεωλογική λεκάνη τροφοδοσίας) των σημείων υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Για τα εν λόγω σημεία/πεδία προβλέπεται η εκτίμηση κινδύνου, η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) χαρακτηρισμό των λεκανών απορροής (υδρογεωλογική λεκάνη τροφοδοσίας) για σημεία υδροληψίας, περιλαμβανομένων: i) ταυτοποίηση και χαρτογράφηση των λεκανών απορροής για σημεία υδροληψίας, ii) χαρτογράφηση των ζωνών ασφαλείας, εφόσον έχουν καθοριστεί τέτοιες ζώνες (ΣΔΝ, προσωρινές ζώνες) σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 της οδηγίας 2000/60/EK.

β) ταυτοποίηση των πηγών κινδύνου και των επικίνδυνων συμβάντων στις λεκάνες απορροής για τα σημεία υδροληψίας και εκτίμηση του κινδύνου που μπορεί να ενέχουν για την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης·η εν λόγω εκτίμηση κινδύνου αξιολογεί

πιθανούς κινδύνους που ενδεχομένως θα προκαλούσαν υποβάθμιση της ποιότητας του νερού σε βαθμό που θα μπορούσε να συνιστά δυνητικό κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία· και γ) κατάλληλη παρακολούθηση στα επιφανειακά ή στα υπόγεια ύδατα ή σε αμφότερα στις λεκάνες απορροής για σημεία υδροληψίας ή στο ακατέργαστο νερό, των σχετικών παραμέτρων, ουσιών ή ρύπων.

ii) Έως τις 12/7/2027, θα πρέπει να έχουν καθοριστεί ζώνες ασφαλείας των σημείων υδροληψίας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην Οδηγία 2184/2020.»

Θεωρούμε ότι δεν είναι δυνατή η εφαρμογή του μέτρου σε μικρούς οικισμούς που υδρεύονται από διάφορες μικροπηγές. Πιστεύουμε ότι θα μπορούσε να τεθεί ένα όριο όσον αφορά τις υδρευτικές καταναλώσεις π.χ. το όριο των 50.000 m³/έτος.

Δηλαδή οι πάροχοι νερού με ποσότητες μικρότερες των 50.000 m³/έτος να εξαιρούνται από την υποχρέωση να εκπονήσουν μελέτες για τον καθορισμό ζωνών προστασίας των υδροληπτικών τους έργων.

Να θεσπιστούν άμεσα οι προβλεπόμενες από το ίδιο μέτρο ζώνες (κρίνονται απόλυτα ικανοποιητικές):

- Ζώνη απόλυτης προστασίας I (η ζώνη αυτή προστατεύει το άμεσο περιβάλλον της υδροληψίας από ρύπανση και χαρακτηρίζεται ως ζώνη πλήρους απαγόρευσης): 10-20 m περιμετρικά του έργου υδροληψίας ανάλογα με τις τοπικές μορφολογικές συνθήκες.

- Ζώνη ελεγχόμενης προστασίας II (η ζώνη αυτή προστατεύει την υδροληψία από μικροβιολογική κυρίως ρύπανση (ζώνη των 50 ημερών) και από ρύπανση που προέρχεται από ανθρώπινες δραστηριότητες ή έργα που είναι επικίνδυνα λόγω γειτνίασης με την υδροληψία): Ορίζεται καταρχάς και κατ' ελάχιστο, ανάλογα με το είδος της υπόγειας υδροφορίας ως ακολούθως:

✓ Καρστικά συστήματα: 1000 m ανάντη και εκατέρωθεν (ζώνη τροφοδοσίας) και 500 m κατάντη των σημείων απόληψης ύδατος ύδρευσης.

Ρωγματώδη συστήματα: 500 m ανάντη και εκατέρωθεν (ζώνη τροφοδοσίας) και 300 m κατάντη των σημείων απόληψης ύδατος ύδρευσης.

✓ Κοκκώδη συστήματα ελεύθερης ροής: περίμετρος ακτίνας 500m.

✓ Κοκκώδεις υπό πίεση ή μερικώς υπό πίεση υδροφορίες: περίμετρος ακτίνας 500 m. Στην περίπτωση, που η ζώνη προστασίας II χωροθετείται σε μεικτό γεωλογικό υπόβαθρο, η Δ/νση Υδάτων καθορίζει το γεωλογικό σύστημα που θα την εντάξει, λαμβάνοντας υπόψη τα γεωλογικά στοιχεία της περιοχής, ενώ δύναται να ζητήσει και τη σύνταξη υδρογεωλογικής έκθεσης.

- Ζώνη προστασίας III – επιτηρούμενη (η ζώνη αυτή περιλαμβάνει την I και την II ζώνη και αναπτύσσεται σε όση απόσταση φθάνει η λεκάνη τροφοδοσίας της υπόγειας υδροφορίας από την οποία τροφοδοτείται το υδροληπτικό έργο.

A2) Πρόταση Σχεδίου όσον αφορά τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες στη ζώνη II

Ενώ στην αρχή του μέτρου ορίζεται ότι (σελ. 298 του κειμένου):

«Στη ζώνη αυτή δεν επιτρέπονται η εγκατάσταση και λειτουργία δραστηριοτήτων που συνδέονται με ρυπαντικά φορτία, που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ και δραστηριότητες για τις οποίες ακόμη και μετά την επεξεργασία των αποβλήτων τους υπάρχει κίνδυνος για μικροβιακή μόλυνση ή/και για ρύπανση από άλλες κατηγορίες ρυπαντικών φορτίων».

στη σελίδα 299 αναφέρεται ότι:

«Κατ' εξαίρεση μπορεί να επιτραπεί στη ζώνη II, η εγκατάσταση μιας εν δυνάμει ρυπογόνου δραστηριότητας που αναφέρεται στο Παράρτημα V του Αναλυτικού Κειμένου Τεκμηρίωσης.

Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εν λόγω δραστηριότητας απαιτείται (πέραν των απαιτούμενων εγκρίσεων βάσει της κείμενης νομοθεσίας), η γνωμοδότηση της οικείας Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και οι γνωμοδοτήσεις της αρμόδιας Υπηρεσίας Υγείας της οικείας Περιφέρειας/Περιφερειακής Ενότητας και του οικείου Δήμου, κατόπιν υποβολής ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης. Η ειδική υδρογεωλογική μελέτη θα περιλαμβάνει και ανάλυση τρωτότητας του τοπικού υδροφορέα και ανάλυση κινδύνου με τις αντίστοιχες αναλύσεις εναισθησίας και αβεβαιότητας με αναλυτική περιγραφή των βημάτων και των πρωτογενών δεδομένων που έχουν χρησιμοποιηθεί».

ΠΡΟΤΑΣΗ

Να απαγορεύεται η εγκατάσταση και λειτουργία δραστηριοτήτων που συνδέονται με ρυπαντικά φορτία, που δύνανται να επηρεάσουν τα ΥΥΣ και δραστηριότητες για τις οποίες ακόμη και μετά την επεξεργασία των αποβλήτων τους υπάρχει κίνδυνος για μικροβιακή μόλυνση ή/και για ρύπανση από άλλες κατηγορίες ρυπαντικόν φορτίων, χωρίς εξαιρέσεις.

Β) ΑΡΤΕΣΙΑΝΙΣΜΟΣ

Πρόταση Σχεδίου

«Άν κατά τη διάνοιξη γεώτρησης ή φρέατος απαντηθούν αρτεσιανές συνθήκες, ο κύριος του υδροληπτικού έργου θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι η αρτεσιανή ροή θα σταματήσει ή θα ελεγχθεί. Εάν η ροή δεν μπορεί να ελεγχθεί, ο υπεύθυνος για την εκτέλεση του υδροληπτικού έργου θα πρέπει να συμβουλευτεί τη Δ/νση Υδάτων και να συμμορφωθεί με τις οδηγίες που θα τον δοθούν. Τεχνικά μέσα για τον έλεγχο της εκροής των αρτεσιανών γεωτρήσεων περιλαμβάνουν βάνες ή σωλήνες εξισορρόπησης της πίεσης κ.ά. Τα ανωτέρω θα πρέπει να αποτελούν μέρος των αδειών εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων. Στις υφιστάμενες αρτεσιανές γεωτρήσεις στις οποίες δεν έχουν ληφθεί μέτρα πρέπει να τοποθετηθεί βάνα ή σωλήνας εξισορρόπησης ώστε να αποφευχθεί η συνεχής εκροή του υποπίεση υδροφορέα».

ΠΡΟΤΑΣΗ

Σε όσες άδειες εκτέλεσης έργου για ανόρυξη γεώτρησης εκδίδονται σε περιοχές όπου υπάρχουν στοιχεία για αρτεσιανισμό να προστεθεί όρος στη χορηγούμενη άδεια όπου θα προβλέπεται η υποχρεωτική επίβλεψη των εργασιών ανόρυξης της γεώτρησης από γεωλόγο.

Γ) ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΙΤΣΙΚΕΛΙΟΥ

Κείμενο Σχεδίου, σελ.285

«Ποσοτική διαχείριση υπόγειων υδάτων

Ως προς τα υπόγεια υδατικά συστήματα, διενκρινίζεται ότι το υδατικό διαμέρισμα της Ηπείρου είναι πλούσιο σε υπόγεια νερά. Η γεωλογική δομή και το μεγάλο ύψος βροχής έχει συντελέσει στη δημιουργία εκτεταμένων υπόγειων υδροφοριών, τόσο στις δύο κύριες πεδινές εκτάσεις (προσχωματικά πεδία Άρτας και Πρέβεζας), όσο και στους ορεινούς ανθρακικούς όγκους (ασβεστόλιθοι) που αναπτύσσονται στην περίμετρο των πεδινών εκτάσεων και στα πλέον ορεινά. Μικρότερης επίσης έκτασης υπόγειες υδροφορίες αναπτύσσονται και σε ορεινές ή λοφώδεις εκτάσεις όπου οι μικρού δυναμικού υπόγειες υδροφορίες καλύπτουν τοπικές ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης. Τα υπόγεια νερά καλύπτουν τόσο ανάγκες ύδρευσης και βιομηχανίες για το σύνολο του ΥΔ, όσο και αρδευτικές ανάγκες όπου αντές δεν καλύπτονται από επιφανειακά νερά (π.χ. πεδιάδες Άρτας, Πρέβεζας και νήσος Κέρκυρας).

Στο επίπεδο του Υ.Δ. Ηπείρου σε καθεστώς τοπικής υπερεκμετάλλευσης βρίσκεται μόνο το υπόγειο υδατικό σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας. Στην περίπτωση αυτή η υπερεκμετάλλευση συνοδεύεται από τοπική υφαλμύριση, λόγω διείσδυσης της θάλασσας. Στο υδατικό αυτό σύστημα, οι υπεραντλήσεις έχουν τοπικό μόνο χαρακτήρα, ενώ η ποιοτική υποβάθμισή του με την παρουσία χλωριόντων και νιτρικών συνδέεται τόσο με το γεγονός ότι είναι ανοιχτό προς τη θάλασσα και από το ανατολικό και από το δυτικό όριό του όσο και με τις γεωργικές δραστηριότητες.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Υδατικού Διαμερίσματος αποτελούν οι ανξημένες τιμές φυσικού υποβάθρου για τα θεικά ιόντα σε αρκετά Υπόγεια Υδατικά Συστήματα, λόγω τόσο της ανάπτυξης τριαδικών ασβεστολιθικών λατυποπαγών με γύψους (Ηπειρος, Κέρκυρα), όσο και νεογενών γύψων (Κέρκυρα).

Επάρκεια και καλή ποιότητα πόσμου νερού

Οσον αφορά προβλήματα επάρκειας και ποιότητας του πόσμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, τα βασικά προβλήματα εντοπίζονται σε τεχνικά, οργανωτικά και οικονομικά προβλήματα, προβλήματα ανεπάρκειας πόρων για την Κέρκυρα και τους Παξούς, ποιοτική επιβάρυνση φυσικής προέλευσης του υπόγειου νερού, καθώς και ποιοτική περιστασιακή επιβάρυνση υπόγειων υδροφοριών λόγω ρύπανσης.

Η ποιότητα του πόσμου νερού όπως αυτή πιστοποιείται από την εφαρμογή της Οδηγίας ΕΕ 2020/2184 και της αντίστοιχης KYA Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017 και τις σχετικές εκθέσεις εφαρμογής, με πιο πρόσφατη την έκθεση εφαρμογής της περιόδου 2017-2019, κρίνεται απολύτως ικανοποιητική, καθώς δεν έχουν καταγραφεί αστοχίες στις ποιοτικές παραμέτρους παρακολούθησης.

Παρά το γεγονός ότι το Μιτσικέλι δεν βρίσκεται σε καθεστώς υπερεκμετάλλευσης και η ποσοτική του κατάσταση χαρακτηρίζεται καλή, προτείνεται στα συμπληρωματικά μέτρα, μέτρο Μ05Σ0803 (σελ, 337) η απαγόρευση νέων γεωτρήσεων (και η αύξηση αντλούμενων ποσοτήτων από υφιστάμενες γεωτρήσεις.

Πρόταση Σχεδίου

«Στο υπόγειο υδατικό υποσύστημα Μιτσικελίου του συστήματος Μιτσικελίου-Βελλά (EL0500181) είναι δυνατή η εκτέλεση νέου έργου απόληψης υπόγειου ύδατος για νέα δραστηριότητα ή η αύξηση απόληψης υφισταμένου, στις εξής περιπτώσεις:

i. για χρήσεις όρευσης

ii. για άλλες χρήσεις με ανώτατη ποσότητα $10 \text{ m}^3/\text{ημέρα}$ ή/και $3.650 \text{ m}^3/\text{ετησίως}$ κατόπιν υποβολής υδρογεωλογικής έκθεσης από τον ενδιαφερόμενο η οποία λαμβάνει υπόψη τα γεωλογικά και υδρογεωλογικά στοιχεία της περιοχής.

iii. για λοιπές χρήσεις οι οποίες δεν αναφέρονται στο σημείο ii και εξετάζονται από το Συμβούλιο Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από υποβολή υδρογεωλογικής μελέτης με βάση περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά αναπτυξιακά κριτήρια».

ΠΡΟΤΑΣΗ

Να επιτρέπεται η ανόρυξη νέων γεωτρήσεων και η αύξηση αντλούμενων ποσοτήτων των υφισταμένων κατόπιν υποβολής ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης στην αρμόδια Δ/ση Υδάτων Ηπείρου, υπό τους εξής όρους:

i) Να τοποθετηθεί μόνιμο αυτόματο ηλεκτρονικό καταγραφικό στη νέα γεωτρηση ή στη γεωτρηση από την οποία θα γίνει αύξηση της άντλησης, τα δεδομένα του οποίου θα αποστέλλονται στη Διεύθυνση Υδάτων (σε περιπτώσεις κατανάλωσης άνω των $20.000 \text{ m}^3/\text{έτος}$).

ii) Να προστεθεί όρος στη χορηγούμενη άδεια χρήσης νερού που θα προβλέπει τη μείωση της χορηγηθείσας ποσότητας νερού (ακόμα και στο ελάχιστο) σε περίπτωση εμφάνισης στοιχείων υποβάθμισης της ποσοτικής κατάστασης του συστήματος.

Δ) ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ

Μέτρο Μ05Σ0808, σελ 340 Επαναφέρει τις αποστάσεις μεταξύ γεωτρήσεων Πρόταση Σχεδίου «Επιπρόσθετα των περιορισμών-απαγορεύσεων που προβλέπονται στο Μέτρο Μ05Β0501, ορίζονται και οι παρακάτω προϋποθέσεις κατασκευής νέων υδροληπτικών έργων σε ΥΥΣ του ΥΔ05. Η Δ/νση Υδάτων καθορίζει με λεπτομέρεια τους όρους και τις προϋποθέσεις αδειοδότησης νέων ή αντικατάστασης υφιστάμενων υδροληπτικών έργων με βάση τα στοιχεία που διαθέτει από τα εγκεκριμένα σχέδια διαχείρισης, τα στοιχεία του ΕΜΣΥ και στοιχεία που προκύπτουν από μελέτες και διερευνητικές εργασίες που υλοποιούνται ή/και κοινοποιούνται σε αυτή στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και της εφαρμογής το προγράμματα μέτρων των ΣΔΛΑΠ. Μέχρι την οριστικοποίηση αυτών των ειδικών ρυθμίσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 (παρ. 6) και του άρθρου 11 (παρ. 3) του Ν. 3199/2003, όπως ισχύει, κατά τη διαδικασία αδειοδότησης λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

Για την ανόρυξη νέων γεωτρήσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργία υφιστάμενων έργων υδροληψίας, τηρούνται οι ακόλουθες αποστάσεις:

Απόσταση νέας γεώτρησης από (σε μέτρα):

1. Υφιστάμενο (*) ιδιωτικό υδροσημείο

α) με αντλούμενη ποσότητα μεγαλύτερη από $3.650 \text{ m}^3/\text{έτος}$
(απόκλιση 10%) 200 μέτρα.

β) με αντλούμενη ποσότητα έως και $3.650 \text{ m}^3/\text{έτος}$
(απόκλιση 10%): 100 μέτρα.

(*) Ως Υφιστάμενο υδροσημείο (γεώτρηση, πηγάδι, πηγή) θεωρείται αυτό για το οποίο έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αδειοδότησης ή έχει κατατεθεί φάκελος για αδειοδότηση στη Δινση Υδάτων ή αυτό έχει καταγραφεί στο ΕΜΣΥ. Η παραπάνω απόσταση ισχύει και από αρδευτικές γεωτρήσεις συλλογικών δικτύων με την επιφύλαξη του Μέτρου Μ05Β0501

2. Υφιστάμενες υδρευτικές γεωτρήσεις εντός συλλογικών δικτύων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Μέτρο Μ05Β401»

ΠΡΟΤΑΣΗ

Να απαλειφθεί το συγκεκριμένο μέτρο, καθώς μόνο προβλήματα δημιούργησε στο παρελθόν στην αδειοδότηση γεωτρήσεων, καθώς η άδεια χορηγούνταν σε ομάδα χρηστών και με ωράρια χρήσης ανά χρήστη, γεγονός το οποίο καθιστούσε τη γεώτρηση μη λειτουργική για όλους τους χρήστες.

Για τη Δ.Ε.
Ο Πρόεδρος

Θεόδωρος Κορωναίος

